

Posamezne številke.
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 1-50.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri s
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno po pošti D 12-50, za in-
stancatvo D 20-50, dostavljen na dom
D 14—, na izkaznice D 12-50
insecati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poslanipla plačana v gotovini.

Knjižnica liceja

TABOR

Posamezne številke.
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 1-50.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon internih št. 270.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, prilike, desno. Tele-
fon št. 24. — SHS poštnedeklarat
vredn. št. 11.767.

Na naročila brez denarja se ne
vzira. — Razpisi se ne vračajo.

Leto: V.

Maribor, sobota 5. januarja 1924.

Številka: 4.

Mariborska oblast in stanovanjsko vprašanje.

Maribor, 3. januarja.

Z ustanovitvijo mariborske oblasti je postalo sicer vedno akutno stanovanjsko vprašanje v Mariboru še aktualnejše. Razdelitev Slovenije na dve oblasti je pričela in sorazmerno z likvidacijo pokrajinske oblasti bo naraščal uradniški aparat mariborske oblasti. Ena najglavnejših težkoč pri osamosvojitvi mariborske oblasti pa tvori ravno stanovanjsko vprašanje, tako glede uradnih prostorov, kakor glede stanovanj potrebnega uradništva, ki se bo z naraščanjem kompetence velikega župana stekalo v Mariboru. Stojimo pa na stališču, da ta, — tudi po mnenju g. velikega župana dr. Ploja največja — ovira ni taka, da bi mogla resno ogroziti poslovanje mariborske oblasti in napraviti iz v ustavi predvidene oblasti brezpomembno karikaturu, ki bi ne mogla roditi onega sadu, katerega od nje upravičeno pričakujemo. Zato smatramo, da je dolžnost vseh činiteljev, da s svoje strani ukrenejo vse korake, da pride mariborska oblast do potrebnih prostorov in stanovanj.

Priznavamo, da je bilo za rešitev stanovanjskega vprašanja v Mariboru že mnogo bolj ugodnega časa, kakor je danes, vendar pa so tudi še danes podane možnosti, da se to vprašanje vsaj kolikor toliko uspešno reši. Za mariborsko oblast je že svojčas kupila vlada dvoje velikih stanovanjskih hiš, ki bi bila po primerni adaptaciji dovoljna za vsaj začasno namestitev uradnih prostorov. G. veliki župan stoji na stališču, da je namestitev oblastnih uradov v teh hišah tako dolgo nemogoča, dokler se za stranke, ki sedaj stanujejo v teh hišah, ne najde drugih stanovanj. Da pa pride mariborska oblast čimprej do svojih prostorov, bo treba najti pota in sredstva, da se preskrbi tem strankam druga stanovanja. Na novozgradbe v sedanjih prilikah ni misliti. Imamo pa v Mariboru dovolj postopij, ki stoje prazna in neizrabljena, dasi bi se dala urediti v prav čedna stanovanja, vsaj taka, kakršna so v hišah, kupljenih za mariborsko oblast.

Mislimo pri tem zlasti na bivšo dragonsko vojašnico. Vojašnica stoji že več let popolnoma nerabljena in dobesedno propada, ker se za vzdrževanje ne brigati lastnik, niti vojaška oblast, ki ima postopja v najemu — dasi menda vojaški krogi sami ne vedo, čemu. V tej vojašnici bi se z malenkostnimi popravili dalo nastaniti do 50 strank. Nekaj stanovanj, zlasti v prednjem traktu ob Jezdarski ulici, je popolnoma v redu in bi se stranke lahko takoj vselile, če bi se temu ne protivila vojaška oblast. Kolikor je nam znano, se je že lastnica, Slavenska banka, sama potegovala za to, da bi ji vojaška oblast vrnila vojašnico, ki je faktično ne potrebuje, da bi jo preuredila v stanovanje, vendar pa doslej brezuspešno. Če g. veliki župan s svojim vplivom more to doseči, bi bilo stanovanjsko vprašanje za one stranke, ki stanujejo v od vlade nakupljenih hišah, rešeno.

Preostalo bi še torej vprašanje uradniških stanovanj. Tu moramo priznati, da je rešitev nekoliko težavnejša. Stanovanj v Mariboru ni. Pri Stanovanjskem uradu leži kakih 600 prošenj za dodelitev stanovanj, deloma državnih uradnikov, ki so kljub privilegijem, katere jim daje stanovanjski zakon, brez stanovanj, deloma pa po stanovanjskem zakonu »drugorazrednih državljanov«, ki pridejo v poštev še le za državnimi uradniki. — Odvzemanje stanovanj zakon več ne dopušča. Zato s te strani ni pričakovati re-

Še vedno bolgarski incident.

Rakić v Beogradu. — Konferenca pri Ninčiču. — Verbalna nota Bolgariji.

Beograd, 4. januarja. Dopolnjen »Zagreber Tagblatt« se je včeraj razgovarjal z bolgarskim poslanikom g. Vakarelskim, ki mu je dejal, da ne more dati nobene meritorne izjave, zagotavlja pa, da je popolnoma napačno, kako si je del jugoslovenskega tiska razlagal govor ministrskega predsednika Cankova. Poslanik se je potrudil, da je jugoslov. vladi razložil pravo vsebino Cankovega govora in upa, da je to storil tudi g. Rakić.

Beograd, 4. januarja. Tekom včerajšnjega dne je bil naš sofijski poslanik g. Rakić dvakrat na dvoru v avdienci. Poročal je kralju o stanju konflikta z Bolgarijo. Pozneje ga je sprejel tudi minister Ninčič.

Beograd, 4. januarja. Danes dopoldne se je pričela v ministrstvu zunanjih zadev konferenca v zadevi konflikta z Bulgarijo radi govora Cankova. Konfe-

rence so se udeležili zunanji minister dr. Ninčič, naš poslanik v Sofiji g. Rakić in resortni šef ministrstva zunanjih zadev. Konferenca se je baviła v glavnem z verbalno noto, sklenjeno na včerajšnji seji ministrskega sveta. Nota naj bo sestavljena v prijateljskem tonu in naj opozori bolgarsko vlado na to, da so bile izjave g. Cankova zelo neprimerne, zlasti pa, da bi lahko slabo uplivala na medsebojne odnose med obema državama.

Sofija, 4. januarja. Skoraj vsi bolgarski listi obširno razpravljajo o konfliktu z Jugoslavijo radi govora ministrskega predsednika g. Cankova v sobranju. Razumljivo je, da bolgarski tisk odobrava njegove izjave ter zavzema napram Jugoslaviji neprijateljsko stališče, povdarjajoč, da je bil Cankov govor še premalo oster.

Uradništvo še lahko čaka do 1. aprila na nove plače.

Beograd, 4. januarja. V finančnem ministrstvu je bilo od 15.300 uradnikov 2300 reduciranih, 13.000 pa uvrščenih v novo uradniško razvrstitev. V poljedelskem ministrstvu so jih od 334 reducirali 64. Ministrski odsek, ki se bavi z vprašanjem nove uradniške razvrstitve, še ne bo tako kmalu zaključil svojih poslov. Razvrstitev se vrši na podlagi listin o kvalifikaciji itd. in zahteva

ogromnega dela. Pričakovati je, da se bo stvar zavlekla vsaj še dva meseca, tako, da bo končana do 1. aprila. Šele potem se bodo uradništvu izplačale nove plače. — Vlada ne bo izpreminjala naredbe o ureditvi uradniških prejemkov, ne da bi se poprej posvetovala s političnimi strankami. Ammendmenti in izpremembe, kakor so bile sklenjene v parlamentu, bodo veljale za nazaj do 1. oktobra.

Konferenca češkoslov. konzulov v Beogradu.

Vprašanje trgovske pogodbe med Češko slovaško in Jugoslavijo. — Razdelitev madžarskega arhiva.

Beograd, 4. januarja. Pomočnik češkoslovaškega ministra zunanjih zadev, g. Girs, ki biva že par dni v Beogradu, je sklical konferenco vseh češkoslovaških konzulov v naši državi, na kateri se bo pretresalo vprašanje nove trgovske pogodbe med Češko slovaško in Jugoslavijo. Konferenca je včeraj pričela. Istočasno je g. Girs podvzel korake za sklicanje

konference ekspertov Male antante v času zasedanja konference Male antante, ki naj bi se baviła z vprašanjem razdelitve madžarskega arhiva med nasledstvene države, ker so tozadevna pogajanja med Češko slovaško in Madžarsko končala brezuspešno. Zato naj nastopi Mala antanta skupno.

Rumunski poslanik o konferenci Male antante.

Beograd, 4. jan. (Izv.) Rumunski poslanik Emandi je podal sotrudniku »Vremena« o sestanku Male antante sledečo izjavo: Vprašanja, o katerih se bo na sestanku razpravljalo, so v obče zna-

na. Mala antanta si mora na tem sestanku položiti račune o svojem dosedanjem delovanju ter določiti smernice za svojo bodočo zunanjo politiko. Mala antanta je postala važen blok sredi Evrope, ki je v

le za silo preurediti v stanovanja še barake »Dunaja«, ki jih vojaška oblast sedaj prodaja, dasi ne več v toliki meri, kakor pred tremi leti, ko so bile še popolnoma v dobrem stanju. Imamo tu še nadalje vojašnico kraja Petra, ki tudi ni popolnoma izrabljena in bi nudila par prav lepih stanovanj, kakršnih danes v mestu zmanjka.

Stanovanjsko vprašanje v Mariboru sedaj ni več samo čisto lokalnega značaja, ampak je postalo tudi vprašanje državne uprave. Mariborska oblast mora — če hoče brezhibno in uspešno poslovati — priti čimprej do svojih prostorov. In tu je tudi država poklicana, da poseže vmes. Ako se bo vojaštvo vsaj začasno — dokler se ne dvigne gradbeno gibanje — malo utesnilo in šlo civilnim oblastim na roko, zlasti, kar se tiče praznih vojašnic in barak, bo konec stanovanjske krize v Mariboru, ki resno ogroža ne le njega normalni razvoj in dobrobit prebivalstva, temveč tudi osamosvojitve oblastne samouprave za mariborsko oblast. In to vsi iskreno želimo!

glavnem prevzel ulogo bivše Avstroogrške za vzdrževanje ravnovesja v Srednji Evropi. Napram Zvezi narodov je Mala antanta v posebnem položaju, ker razpolaga za izvedbo svojih namenov s posebnim instrumentom, namreč z bajoneti 40 milijonov svojega prebivalstva.

—□—

Dr. RAVNIHARJA ŽE ČAKA NA- GRADA?

Beograd, 4. januarja. Kakor doznava Vaš dopisnik, vprašanje zasedbe izpraznjenega mesta ministra trgovine še ne bo tako hitro rešeno. Kot kandidati za to mesto se imenujejo gg. Velja Popović, Vaso I. Jovanović in dr. Ravnihar. Kar se tiče dr. Ravniharja, bo treba počakati na rešitev spora glede mandata med njim in poslancem prof. Reischerjem.

—□—

LJUBA JOVANOVIĆ NE ODSTOPI.

Beograd, 4. januarja. (Izv.) Vaš dopisnik je na podlagi dobljenih informacij pooblaščen, objaviti, da so vse vesti o odstopu predsednika narodne skupščine g. Ljube Jovanovića, odnosno o tobožnem konfliktu med njim in ministrskim predsednikom Pašićem neresnične.

—□—

Dr. JANJICEVI NAČRTI ZA VERSKO UREDITEV V DRŽAVI.

Beograd, 4. januarja. (Izv.) Minister ver g. dr. Janjić je podal danes dopolne novinarjem obširen ekspoz o svojem verskem programu, da seznani širšo javnost s svojimi načrti, zlasti pa z zakonom o ureditvi pravosl. cerkve. Kakor minister ver je nadalje imenoval posebni odbor, ki ima nalogo, preštudirati od strokovnjakov izdelani načrti konkordata z Vatikanom. V tem odboru so zagrebški nadškof dr. Bauer ter djakovski škof in višji uradniki ministrstva ver. Po rešitvi konkordata pride na vrsto muslimansko versko vprašanje.

—□—

BORZA.

Curih, 4. januarja. (Izv.) Sklepni tečaj. Pariz 28.30, Beograd 6.45, London 24.67, Praga 16.70, Milan 24.70, Newyork 573.75, Dunaj 0.0081, žig. krona 0.0081.

Zagreb, 4. jan. Pariz 4.40—4.45, Švica 15.60—15.70, London 384—387, Dunaj 0.1252—0.1272, Praga 2.59—2.62, Milan 3.8375—3.8625, Newyork 89—90.

Politične vesti.

* Odvišna vprašanja. Ljubljanski »Slovenec« razmišlja v svoji št. 4. o možnosti opozicijskega bloka ter pravi končno: »Ako hoče demokratska opozicija trden opozicijski blok, potem bo morala jasno odgovoriti na vprašanje: ali je za revizijo ustave ali ni? Ali je za zakonodajno samoupravo (avtonomijo) ali ni? Ta vprašanja so povsem odveč.« Slovenec ravotako dobro ve, kakor mi, da demokratska stranka stežko prej odločno stoji na stališču ustave in bo privolila v revizijo šele, če se bodo njene določbe v praksi izkazale kot slabše, kar do danes še ni bilo mogoče, ker najvažnejše njene določbe o samoupravi šele stopajo v življenje.

* Napredna koncentracija. O tem vprašanju prinaša »Slov. Narod« od 4. t. dober članek, v katerem povdarja potrebo skupnega nastopanja naprednjakov ter predlaga to, kar smo mi v našem listu že ponovno povdarili: Koncentracija naprednjakov se naj razvija od spodaj

navzgor! Napredne stranke naj si napravijo enoten deloven program za obšinske zastope, za srezke in oblastno skupščino. Na tem zgolj gospodarskem in kulturnem polju se lahko najdejo naprednjaki po vseh občinah in srezih na eni fronti in pošljejo redno najboljše moške v vse zastope. Iz takih skupnih taktičnih nastopov se bo razvil enoten delovni program za celo Slovenijo.

* Kdo da več? »Slov. Narod« poroča, da je imel njegov dopisnik v Beogradu v sredo razgovor s klerikalnim poslancom Vrečkom in Stanovnikom. Na vprašanje, ali klerikalci akceptirajo Marinkovičev načrt o samoupravah, sta izjavila: »Ne, ne! Mi hočemo zahtevati še več! Mi se hočemo pogajati z eno in drugo stranko! Ko vidimo, kdo da več, se spoznamemo!«

* Izboljšanje meje napram Italiji? Danes se je vrnil v Ljubljano član naše razmejitvene komisije napram Italiji g. polkovnik Daskalovič. Bil je v Beogradu, kjer je dobil nove instrukcije. Izjavil je, da vprašanje razmejitve proti Italiji in reški državi napreduje v dobri smeri in da dobimo znatno izboljšanje obmejne črte v našo korist zlasti iz gospodarsko-lokalnih in prometnih razlogov.

* Jugoslovensko-francoska zveza. Beograjske »Novosti« vedo poročati, da se podobno češkoslovaško-francoski zvezi pripravlja zveza med Jugoslavijo in Francijo. To je razvidno tudi iz komentarja, ki ga je napisal pariški »Temps« k sklepu zveze med Češkoslovaško in Francijo in kjer pravi, da se pripravljajo enake zveze Francije tudi z ostalimi državami Male antante. Podlaga zveze s Francijo bi bila: nedotakljivost mirovnih pogojev in obnova Evrope; glede Nemčije: sprečiti za vsako ceno povratek Hohenzollernov; glede Avstrije: čuvarje neodvisnosti Jugoslavije, Češkoslovaške, Rumunske in Poljske; glede Madžarske: izpolnitev trianonske pogodbe; sodelovanje v velikih evropskih problemih na temelju enakopravnosti; vzajemna obramba skupnih interesov. Posledna vojaška konvencija se ne sklene.

* Incident z Bolgarsko. Bo po izjavah našega poslanika Rakića in bolgarskega poslanika Vakarelskega poravnani na mirni način s tem, da dobi g. Rakić naročilo, da ustno in v prijateljski formi opozori bolgarsko vlado na neumestnost takih izjav, kakor jo je podal g. Cankov, ker take izjave občutno kvare dobre sosedske odnose.

* Vzpostavitev diplomatskih odnosov med Poljsko in Rusijo. Opravnik poljskega ministrstva za zunanje zadeve Bertoni je izjavil sovjetskemu poslaniku Oporelskemu, da ga bo sprejel državni predsednik v avdijenco in overil njegove listine kot poslanika Zveze sovjetskih republik. Istočasno bo poljski poslanik v Moskvi imenovan za rednega poslanika. Tako je Poljska formalno priznala sovjetsko Rusijo.

* Albanska konstituenta je sklicana za 21. tm. Vest o rezultatih volitev še vedno niso jasne. Nekatere trde, da ima vlada 51 mandatov, to je več kot polovico, druge zopet pripisujejo opoziciji nadpolovično večino. Število prebivalstva v Albaniji znaša 817.000, od teh 560.000 muslimanov, 172.000 pravoslavcev, 84.000 katolikov in 90 židov.

* Angleški konservativci proti delavski vladi. Kakor poroča Reuter, nadaljuje vodstvo konzervativne zveze londonske City z vso vnemo akcijo za sodelovanje konzervativne stranke z liberalci, da bi tako onemogočilo delavsko vlado. V proglasu, ki ga je objavilo, zatrjuje, da bi ustanovitve delavske vlade nasprotovala ljudski volji. Vlado naj prevzame s podporo liberalcev konzervativna stranka, ali pa naj konservativci v skrajnem slučaju podpro liberalno vlado.

Film.

Mesni kino. »Peter Veliki«, krasna historična drama v 6 činih, v glavni vlogi Emil Jannings, se predvaja v petek, soboto, nedeljo in ponedeljek.

5. januarja 1924

AKADEMSKI PLES

v Narodnem domu

Dnevna kronika.

— Res daleč smo prišli! Kakor se nam iz Celja poroča, pobirajo tamošnji uslužbeni finančno-inšpekcijskega urada pri zasebnikih prispevke, da si morejo preiskrbi za uradne prostore vsaj najpogostejše kurivo. Razumljivo je, da izstradani nameščenci z večjimi družinami v ledeno mizli prostorih ne morejo tvegati svojega življenja, dela je pa pri majhnem staležu ravno sedaj več kot preveč. Kakor smo informirani, dobiva urad za stvarne potrebe tako malenkostne vsote, kakor bi živeli res še v predvojni dobi. Tudi celjsko davč. okraj. oblastvo tava ob večernih urah v temi, ker ni pavšala za razsvetljavo. Kako pridejo uradniki do tega, da morajo nositi akte domov ter jih reševati pri zasebni luči, ako hočejo premagati nakopičeno delo. To so nevezdržne razmere, ki ne jemljejo samo državi ugled, ampak tudi izsesanim uradnikom veselje sploh do kakšnega dela. Finančna delegacija, ki znaš tako spretno navijati davčni vijak, zgani se in odpravi te sramotne nedostanke.

— Prvi Hrvat iz Medjimurja — doktor medicine. Čakovački »Glas Medjimurja i Zagorja« poroča, da je bil te dni v Pragi promoviran za doktorja vsega zdravilstva prvi medjimurski domorodec Blaž Purić.

— Smrt pod vlakom vsled nepredvidnosti. Iz Slovenigrada nam poročajo od 2. tm.: Vsled lastne nepredvidnosti je prišel danes jutraj pod vlak 40-letni Martin Škodnik iz Golavabuke. Ko se je vlak že premikal, je skočil na predzadnji vagon, pri tem pa spodrsnil in padel med vagonce. Kolo je šlo čez njegovo prsa in je bil moč na licu mesta mrtev.

— Novi sejmi v Štrigovi. Oddelek ministrstva trgovine in industrije v Zagrebu je dovolilo tri nove sejme v Štrigovi v Medjimurju: 18. marea, 21. jul. in 29. sept. — Zgorla tovarna. V Čakovcu je 28. dec. ponoči pogorela tovarnica pletene žice z vsem blagom vred. Tovarna je bila zgrajena še le l. 1922. Kako je ogenj nastal, še ni znano.

— Ljudje, kateri mislijo, vejo, da negovana, zdrava koža pospešuje zdravje in naredi pred prehlajenjem manj občutljivo. Za pravo telesno negovanje so preizkušena čez 25 let priljubljena prava negovanja lepote: lekarnarja Feller: Elza-obrazna in kožo obvarujoča pomada (2 lončka s pakovanjem in poštino 25 dinarjev); Elza-pomada za rast las (2 lončka s pakovanjem in poštino 25 D); Elza-lilijino-mlečno milo (4 kosi s pakovanjem in poštino 40 dinarjev); najmočnejša Elza-kolonska voda 15 D; Elza-voda za usta 12 dinarjev; Elza-lilijino mleko 10 dinarjev in drugi Elza-preparati izpolnijo vsi svojo dolžnost! Adresirati: Eugen V. Feller, lekarnar, Stabica Donja, Elzatrž št. 201. Hrvatska.

— Stanovanjsko vprašanje. Minister za socialno politiko je odredil posebno komisijo, ki naj prouči zahteve društva stanovanjskih najemnikov in one hišnih posestnikov. Ta komisija ima tudi nalog, da izdela načrt za rešitev stanovanjskega vprašanja do 1. januarja 1925, ko preneha sedanji stanovanjski zakon.

— Zažgani bankovci. Te dni so v električni centrali zažgali 8 in pol milijona dinarskih, 50- in 25-parskih novčanic, skupno za 78.500.000 D. V promet pridejo nove.

— Hraber hotelir. V noči od 29. na 30. dec. so zlikovci udrli v stanovanje lastnika hotela »Sofije« v Beogradu Hemetovića in ga hoteli ubiti in oropati. V borbi za življenje in smrt se je hotelirju posrečilo enemu zlikovcu izdreti nož in ga zabosti. Ostali so pobegnili, a so jih kmalu izsledili in zaprli.

— Krvava ljubzenska drama v Subotici. Uradnik Marko Fabijanović v Subotici je že delj časa živel v konkubinatu z Marijo Malunović. Ta pa se je končno naveličala bednega uradniškega življenja in je odšla za natakario v kavarno. Fabijanović jo je ponovno vabil nazaj, a ona se ni hotela vrniti k njemu. V Silvestrovi noči je Fabijanović pijan prišel v kavarno, potegnil mesarski nož in ljubico petkrat zabodel. Težko ranjeno dekle so prepeljali v bolnico, njega pa v zapor.

— Kar Vi potrebujete, to je Elzafluid. To pravo domače sredstvo, katero pre-

žene Vaše bolečine! Poizkusna pošiljka 27 D. Lekarnar Eug. V. Feller, Stabica Donja, Elzatrž št. 201, Hrvatska. 2736 — Zopet prepovedan tuzemski list. Ministrstvo notranjih del je odločilo poštini debit dunajskemu »Neues Wiener Journal«, ker piše proti interesom naše države.

— Velike poplave v Franciji. Iz Pariza poročajo 2. januarja: Seine je začela vznemirljivo rasti in se je bati velike poplave. Nizko ležeča obrežja so že pod vodo. Tudi nekatere predmestne ulice tik Seine je voda že poplavlila. Številne družine so morale zapustiti stanovanja. Tudi iz drugih francoskih krajev poročajo o velikih poplavalih.

— Millerand obišče Prago. Praška »Narodna politika« doznava, da bo predsednik francoske republike Millerand z ozirom na zaključek češko-francoske zveze že to leto vrnil obisk predsedniku Masaryku v Pragi.

— Nova dijamantna in zlata polja v Južni Ameriki. Iz Ria de Janeiro poročajo, da je v državi Minas Garao (v osrednji Braziliji) bilo najdeno novo veliko polje dijamantov in zlata. Vrednost cene na 120 milijonov reisov (denar, kateremu se odreja vrednost z 1000 zrn riža in ki cirkulira v Braziliji).

— Nenavaden samomor na Dunaju. Na Silvestrov večer je zasačila dunajska policija dva zlikovca, ko sta ravno hotela vlomiti v neko večjo trgovino. Pri eskortiranju na policijsko ravnatelstvo je eden vlomilcev, nek Kühne, ravno, ko so korakali mimo državne opere, vzel v usta malo ekrazitno bombo, ter jo sprožil. Učinek je bil strašen. Eksplozija je povzročila strahovit pok, glava vlomilca pa je sploh izginila. Bomba jo je raztrgala na drobne koščke. V okolici so popokale od zračnega pritiska šipe. Policistom, ki so ga spremljali, se ni ničesar pripetilo.

Dopisi.

Središče. Naš agilni Sokol nam je priredil društveni večer ter je stem na lep način zaključil svoje plodonosno delovanje minulega leta. V kratkem, toda izbranem sporedu smo občudovali precizno izvršene vaje na bradli ter srčkane proste vaje članic z okusno okrašenimi krogi, radi katerih je zlasti pohvaliti prizadevanje marljive načelnice sestre Ivanušove. Pevski zbor, ki je od zadnjega svojega nastopa, zlasti kot mešan zbor zdatno napredoval, nam je nudił nekoliko prijetnih, domačih pesmi. Moški zbor bi morda potreboval nekoliko več vaje in ubranosti. Polnočni prizor v slovo starega leta nam je podal kot prolog brat Wenigerholz, dočim nas je z ljubko deklaracijo pozdravila gđ. Šinkova, želeč našemu Središkemu Sokolu v borbi za ohranitev naprednih in državnih idej srečo in uspeh. Sokolski orkester, znan daleč na okrog, pa je in ostane pravi ponos Središkega Sokola. V mojstersko izvršnih komadah je žel splošno odobravanje in ni čuda, da se je ob njegovih zvokih prijetno sukala naša mladina do ranih ur mladega leta. Da nam je brat starosta poskrbel dobro vino in prigrizek, se zna, samo za toplejšo dvorano bi se v bodoče priporočili. Če nam Sokolstvo tudi v novem letu priredi mnogo takih in enakih, — po nazorih »Stražinega« modrijana srečno uspelih »poluhljanje«, naj mu bo že v naprej izrečena zato naša hvala in priznanje. — ček.

Mozirje. Naš trg hoče postati središče radikalije v Zg. Savinjski dolini. Naj važnejši opravke naše radikalije je kajpada »radikalni durak« pri literčku vina. Naš Pašič je našel svojo družbo. Baje bo že na prihodnjem občnem zboru Orla izvoljen za starosta in dobi častno odlikovanje. V kratkem nameravajo prirediti naši radikali v zvezi z Orlom več zanimivih dramskih predstav, med njimi: 1. »S kakšno čudovito naglieo izpreminja Harlekin politična barva?«, veseloigra v petih dejanjih; 2. »Či in morska taca pod oknom«, burka v dveh dejanjih; 3. »Oj ti nedolžni zeleni drevesni sadeži naš šolskem vrtu, zakaj ste se posušili?«, žalostna igra v enem dejanju. Vse tri igre se gde v preteklosti in sedanjosti Mozirja. O uspehu Vam poročam.

Mozirje v Zgor. Sav. dolini. V celjski bolnici umrli tukajšnji trgovec in po-

sestnik gospod Franc Žuža je bil mirnega značaja, miroljuben in pošten mož skozi in skozi, mnogoletni odbornik občinskega zastopa trga Mozirje in priljubljen v vseh krogih. Kot trgovec rečen in soliden ter spoštovan od svojih stanovskih tovarišev. Cenj. rodbini ožalje. N. v m. p!

Celjske vesti.

Osebnosti. Sodniški izpit pri viš. dež. sodišču v Ljubljani sta napravila g. dr. Rud. Adamič in Alfonz Cepuder v Celju. Pisarniški oficijal Alojz Klemen je prestavljen h katasterski upravi v Celje. Gđ. Ana Kurent, poštarica v Ljubljani, je prestavljena k poštneemu uradu v Celje.

Kraljev in kraljičin božični dar najboljšemu učencu. Na drž. realni gimnaziji v Celju je dobil kot najodličnejši učenec v vsakem ožiru to visoko nagrado Božidar Černež, učenec VII. razreda. V navzočnosti učiteljskega zbora in součencev mu je izročil nagrado ravnatelj zavoda g. Jeršinovič s prav toplim in patrijotičnim nagovorom. Odlikovani je sin uglednega g. Černeja, okr. šolskega nadzornika za celjski okraj. Častitamo!

Ljudsko gibanje v celjski župniji v letu 1923. Rojenih je bilo skupaj 427 otrok in sicer 229 dečkov in 198 deklic. Poročilo se je 191 parov. Umrlo je 443 ljudi, od teh 262 moških in 181 žensk.

Olepevalno društvo v Celju priredi dne 2. svečana tl. v telovadnici osnovne šole tombolo, koje čisti dobiček je namenjen, da se popravi na raznih javnih prostorih celjskega mesta velikanska škoda, ki jo je povzročila na nasadih in drugih olepevalnih napravah zadnja povodenj.

Koroške vesti.

Guštari. (Rdeča občinska metla.) Občinski odbor (14 socialistov, 3 Slovenci) je v eni zadnjih sej odpovedal dosedanjemu občinskemu tajniku Ludviku Košutniku službo. Namestnika so našli končno v osebi nekega ključavničarja Orosla iz Mute. Umevno, če je že župan kovač, odborniki jeklarniški delavci — zakaj bi še tajnik ne bil tudi kak — delavec, torej ključavničar. Tako se vsaj vse dobro ujema — rdeči stvari pa veliko koristi. Bodi že tako ali tako, občinski odbor lahko tako dela, ker je večina socialistična, le pomisli naj, da se ista metoda lahko uporablja tudi proti novemu tajniku! Še lepše pa je, da je odbor v seji dne 31. dec. sklenil z 10 proti 3 glasom, da se namesti z novim letom novi tajnik. Povedal pa pri seji ni ne župan, ne kak odbornik niti — imena novega tajnika. Da bi bil vložil kako prošnjo, iz katere so razvidni podatki — tega za naš odbor že posebno ni treba. Res žalostno ulogo mora igrati slovenska manjšina, ki ima najinteligentnejše člane odbora! Niti imena novega tajnika ji ne povedo. Socialistični člani vse občinske zadeve pretresajo v posebnih političnih sejah, kjer ugotovijo sklepe, za katere pri občinskih sejah vsi glasujejo brez debate. To je pravi rdeči krog, ki ga ne najdemo nikjer drugod in pri nobeni politični stranki. Tudi to bo prišlo prav, če ne preje — čez sedem let! Tudi socialistična drevesa ne rastejo do neba, in tako bo tudi vašega gospodstva konec, tedaj bo pa tudi »Juga« — odnesel jug.

Guštani. (Glasovir in občinski odbor.) Magistratni odbor je dobil nalog, glasovir razpuščenega Männergesangvereina oddati po pravilih. Toda rdeči občinski očetje so oddajo zavrnili z motivacijo, da je društvo »Svoboda« (po njihovem mnenju občinski odbor) interveniral radi oddaje pri pokrajinski upravi. Zadeva glasovirja se že vleče — 3 leta in občinski očetje rekte »Svoboda« kljubujejo vsam. Se bo li našla oseba ali oblast, ki bo te ljudi poučila — da veljajo tudi za nje zakoni in ne samo za druge?

Guštani. (Silvestrov večer društva Sokol) je prav dobro potekel. Do polnoči so menjavale predstave in godba. Mnogo smeha je dalo Košutnikovo slovo od magistrata. Menda je bila to najveselejša točka programa, četudi so druge razne predstave žele dosti priznanja. Le ledeni mráz v dvorani je prisilil marsikoga, da je prezečad odšel.

Mariborske vesti.

Maribor, 4. januarja 1924.

m Odlikovanja. Z redom Sv. Save III. razr. je odlikovan veliki župan mariborski g. dr. M. Ploj.

m Gospodje pri »Straži« so očitno silno počasni, ker so vedno par tednov za dogodki. Mi smo že v novoletni številki prinesli razgovor našega urednika z velikim županom g. dr. Plojem, gospodje od »Straže« pa nas še v svoji štev. od 2. tm. pošiljajo k velikemu županu. Je že križ, če kdo hodi po noči vasovat in pri tem dobi še kako po hrbtu, pač po dnevu pri delu zaspi. In potem nastanejo različne žurnalistične nezgode v polemiki.

m Ustanovni občni zbor Češkoslovaško-jugoslovenske lige v Mariboru. Na večerajšnji seji pripravljalnega odbora je bilo sklenjeno, da se vrši ustanovni občni zbor Češkoslovaško-jugoslovenske lige v Mariboru dne 31. januarja 1924 ob 20. uri v restavracijski dvorani Narodnega doma. Občni zbor bo nekaka manifestacija češkoslov-jugoslovenske vzajemnosti, zato je pripravljalni odbor naprosil g. prof. dr. Pivka, da predava o vzajemnosti Čehoslovakov in Jugoslovancev v svetovni vojni ter Sokolski orkester in kvartet Glasbene Matice, da dasta z glasbenimi točkami občnemu zboru slovesen pa tudi prisrčen značaj. Poleg izredno zanimivega predavanja g. dr. Pivka in glasbenih točk so na dnevnem redu: pozdrav predsednika pripravljalnega odbora g. dr. Rapotca, poročilo g. dr. Reismanca o dosedanjem delovanju, sprejemanje članov, volitev odbora ter predlogi in nasveti glede delovanja v prihodnji dobi. — Opozorjamo že danes na ustanovitev novega ognjišča češkoslov-jugoslovenske vzajemnosti in vabimo k obilni udeležbi. Podrobnosti še sporočimo.

m Za Jugoslovensko Matico se je v Hotelu-restavraciji »Kosovo« nabralo v veseli družbi 42 D, koji znesek je dvignili v upravi »Tabor«.

m Naraščanje draginje v Mariboru in plače uradništva. Dne 1. januarja 1921 je stalo: goveje meso 4.50—5.60 D, 1. januarja 1924 stane 20—27 D; telečje meso 4 do 5.25, danes 28—30 D; svinjsko meso 7, danes 30—40; konjsko meso 2.50—4, danes 8—15 D; premog 21—25, danes 42—45. In v tem razmerju so narasle cene vsem drugim živlenskimi potrebščinam, kakor obleki, obuvala i. dr. Če pa primerjamo s tem poviške uradniških plač, dobimo jako žalostno sliko. Dočim so zasebni uradniki nekoliko na boljšem, so državni uradniki naravnost izročeni bedi, kajti plače državnega uradništva se od leta 1921 do danes niso prav nič spremenile, nasprotno, celo ukinile so se nekatere družinske doklade. In še danes ni izgleda, da bi se plače državnega uradništva v spričo vladne politike v doglednem času spremenile in povišale.

m Ljudsko gibanje v Mariboru v letu 1923. V minulemu letu je bilo v Mariboru rojenih 941 otrok, od teh je bilo 469 moškega in 472 ženskega spola. 48 je bilo mrtvorojenih. Umrlo je 743 oseb in sicer 419 moških in 324 žensk. Porok je bilo sklenjenih 399. Razdeljeno po župnijah odpada na mestno župnijo 172 novorojenčkov in sicer 88 moških in 84 ženskih, 112 umrlih, tj. 57 moških in 55 žensk, porok pa je bilo v tej župniji 91. Pri frančiškanih je bilo 223 krstov in sicer 103 moških in 120 žensk. Umrlo je v tej župniji 158 oseb, od teh 90 moških in 68 žensk. Ta župnija šteje tudi največ porok in sicer 173. V Magdalenski župniji je bilo rojenih 546 otrok in sicer 278 fantkov in 268 deklic. Umrlo je v tej župniji 475 oseb in sicer 272 moških in 201 ženskih. Porok je imela ta župnija 135. Napram letu 1922 je število rojstev in porok precej naraslo.

m Državna loterija. Polovično in četrtinske srečke za prvi razred 7. kola (žrebanje 3. in 4. januarja) so dospele naknadno in se izjemoma lahko dobijo še do sobote pri poštni blagajni. Igralci prejšnjega kola se opozarjajo, da vsaj do sobote dvignejo dobitke onih srečk, ki so

m Hinterlechnerjeva afera. Znana afera med bivšim mestnim živinozdravnikom Hinterlechnerjem in mestno občino, ki se vleče že čez dve leti, je krenila te dni zopet v nov tir, ker je stol sedmorice v Zagrebu potrdil sodobno II. instanco, s katero se odreja ponovna disciplinarna

preiskava. Mestno občino je v tej pravdi zastopal dr. Leskovar, ki je vodil tudi nepravično in nepostavno disciplinarno preiskavo. On je bil tudi tisti, ki je na lastno pest vložil priziv na III. instanco, ne da bi bil prej o tem poročal občinske-mu svetu. Občini so narasli s tem nepotrebnimi, a občutno visoki pravni stroški, katere si bi bila občina prav lahko prihranila, ako bi se bila ravnala po razsodbi II. instance in obnovila disciplinarno preiskavo. Dr. Leskovar je sicer izjavil, da bo on kril vse stroške, ako občina tudi v III. instanci izgubi pravdo. Smo radovedni, ali bo mož-beseda!

m Požar na Košaku. Danes v petek zjutraj krog 2. ure je prejelo gasilno društvo iz Wellejeve tovarne mesnih izdelkov v Lajtersbergu obvestilo, da je izbruhnil na Košaku velik požar. Oddelek gasilnega društva, ki je vršil nočno službo, je pod poveljstvom načelnika g. Vollerja takoj odrinil s parno brizgalno na lice mesta, kjer je našel viničarjijo gđ. Ele Dax z vsemi gospodarskimi poslopji v plamenih. Ker v bližini ni bilo vode, je bil pozvan na pomoč še drugi oddelek gasilnega društva z avtomotorsko brizgalno, ki je črpala vodo iz bližnjega studenca ter brizgala z znano silo velikanske množine vode v goreče objekte. A že po petih minutah je studenec usahnil in izgledalo je, da je vsaka rešilna akcija vsled pomanjkanja vode nemogoča. Ognjegaseci so si pomagali s snegom ter od daleč nosili vodo v škafih. Po triurnem napornem delu se je končno posrečilo omejiti ogenj in preprečiti nadaljno nevarnost. Viničarjija je pogorela do tal, od hlevov pa se je posrečilo rešiti samo neznaten del. Ker je bil ogenj prepozno opažen, je zgorelo skoraj vse, kar je bilo spravljeno v poslopjih. Viničarju je zgorelo vse pohištvo in poljski pridečki in le nekaj obleke se je v zadnjem hipu dalo rešiti. Živila in krmo je ogenj popolnoma uničil, dočim so živino še v zadnjem trenutku odvezali in izgnali iz hlevov. Pri reševanju se je ponesrečil ognjegasec Rochel, ki je dobil hud udarec s požarno sekirico po desni roki in se je moral podati v zdravniško oskrbo. Premražen in napol zmrzli so ognjegaseci ob 6. uri zjutraj odrinili domov. Kako je ogenj nastal, še ni dognano. Škoda je velika in le deloma krita z zavarovalnino. Najhujše je prizadet viničar, kateremu je zgorelo vse in je rešil komaj golo življenje.

m Kaj vse krajejo v Mariboru. Da pri nas niso več varne niti kljube pri ključavnicah na vratih in medene napisne tablice na stanovanjih, ni nič novega. Kakor pa posnemamo iz policijske kronike, so se neznani tatovi lotili v zadnjem času celo napisnih tabel na trgovinah in drugih podjetjih. Tako so pred par dnevi odnesli novo napisno tablo odvetniku Tomšiču na Aleksandrovi cesti ter veliko napisno tablo trgovca Liningerja.

Narodno gledališče.

REPertoire:

Petek, 4. jan. Zaprto.

Sobota, 5. jan. »Onstran življenja«, izv. (Premijera).

Nedelja, 6. jan. ob 20. »Lumpacij-vagabund«.

Ponedeljek, 7. jan. Zaprto.

Torek, 8. jan. »Onstran življenja«, Ab. C.

Sreda, 9. jan. Plesni večer gđ. Vaupotičeve, soloplesalke ljubljanske opere.

—□—

Slikarske impresije iz drame »Onstran življenja« na mariborskem odru. Akademski slikar prof. Cotič je prisostvoval zadnjim skušnjamdrame »Onstran življenja« in fiksiral svoje utise v bežnih skicah. Iz teh skic je že razvidna efektnost in enotna zasnova Bratinove insecnacije. Skice so razstavljene v trgovinah Miha Vahtarja (Gosposka ulica) in Zlate Brišnik (Aleksandrova cesta).

Konec predstave »Onstran življenja« je že ob 22.30 uri, tako da se bo vsak še lahko udeležil akademskega plesa v Narodnem domu.

Navodila za občinstvo pri predstavi »Onstran življenja«. Opozorjamo p. t. občinstvo, da se bodo ob pričetku predstave vsi dohodi v avditorij zaprli, ker mora vladati v gledališču popoln mir; zakaj le tako pridejo vse fine akustičnih znakov do veljave. Pavza za občinstvo je

samo po tretjem dejanju t. j. po 12. sliki. Ta pavza se bo naznačila s tem, da se bo razsvetlil avditorij.

Plesni večer gđ. Vaupotičeve. V sredo 9. t. m. se vrši plesni večer gđ. Vaupotičeve, soloplesalke ljubljanske opere. Za ta večer bodo veljale zvišane dramske cene. Da se pa omogoči poset čim širšim slojem občinstva, se morejo vsi gg. abonente poslužiti navadnih dramskih cen, ako rezervirajo prostore pri dnevni blagajni do 7. tm. Plesni večer še zelo mlade in izvanredno nadarjene plesalke bo nedvomno zelo zanimiv. Natančni spored priobčimo jutri.

—□—

Iz vrst gledaliških abonementov smo prejeli: Objava gledališke uprave, da se »Lumpacij-vagabund« ne bo igral za abonente, nas je zelo vznemirila. Prosimo tem potom, da se ta ukrep prekliče, ker bi si sicer gledališče odbilo marsikatega abonenta. Ako že morajo abonenti kaj žrtvovati, prosimo, naj se nas ne prikrajša z opero, opereto ali veseloigro.

Kultura in umetnost

x Zvonimir Kesem: Ej prijateljčki!... Knjiga za mladino. Izdala in založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Cena vezani knjigi 16 Din. Knjižica, ki se je bo mladina gotovo zelo razveselila in bo šla iz roke v roko, so Kosomovi »Prijateljčki«. Povestice niso predolge, so zanimive in so prikladne otroškemu obzoru. Štirinajst jih je vseh in že po naslovih vidimo njih različno in pestro vsebino: Ej prijateljčki! — Češnje. — Večer v gozdu. — Darko. — Babica. — Jež. — Kralj. Markovo kraljestvo. — Domotožje. — Gosji pastir. — Minka in Tinko. — Jagnje. — Lovci. — Krožnik breskev.

x Mejaši. Povest iz davnih dni. Odrasli mladini napisala Ilka Waštetova. Izdala in založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Cena elegantno vezani knjigi z originalno naslovno stranjo 25 Din. Ne samo mladini, tudi odraslemu se bo knjiga priljubila, tako najprostejšemu seljaku, kakor inteligentnu. Naša povest, ki ne zastaja po zanimivem pripovedovanju in izmeni dogodkov za napetim romanom, se vrši v času, ko so bili mejaši Slovincem Langobardi in ko so jim vsiljevali svojo kulturo Franki. Snov je vzeta iz zgodovine Slovincov, štirideset let po Samovi smrti ter se dogodki odigravajo na tolminskem gradišču in okolici, v Benčiji ter segajo na oglejski patriarhat in Virunsko polje, do karantinskih vojvod. Dogodki se odigravajo torej na slovenskih tleh, na zemlji, ki nam je bila ugrabljena po svetovni vojni. Biser knjigi je spretno opisovanje staroslovenskih običajev in pristna staroslovenska slovenska imena, ki jih srečavamo vseskozi. Knjiga kaže bojevitost in junaške pohode Slovincov, s katerimi so si osvajali zemljo in so prodirali na zapad. Če pričneš knjigo čitati je ne odložiš, dokler je ne prečitaš do konca. Mladini bo vzbujala knjiga ponos na našo zgodovino za časa naše samostojnosti in ji bo vzbujala spoštovanje do naših pradedov.

x Iseljenički kalendar za god. 1924. Nakladom »Jugoslavensko Iseljenika« a u redakciji poznatog stručnjaka g. Artura Grado izašao je ovaj našem svijetu toliko potrebiti kalendar. Kako su u istome sakupljeni svi propisio iseljivanja, bilo naše države bilo njih država prema kojima je orjentirana naša emigracija, to će u njemu naši Iseljenici naći sakupljene sve podatke koje ih interesiraju. Cijena 10 Dinara, a dobiva se u svim knjižarama.

x Nova Evropa. Prva januarska številka »Nove Evrope« napoveduje delo z novim članom in z jasno začetnimi smernicami. Na uvodnem mestu so razloženi osnovni nazori voditeljev tega pokreta, razdeljeni v poglavja: 1. Delo. 2. Jugoslovanstvo. 3. Slovanstvo in človečanstvo. 4. Razredna orientacija. 5. Zunanja politika. 6. Država. 7. Žena. 8. Oni, ki prihajajo. Nato sledi članek: Delovno kolo »Nove Evrope«. — Ekonomski pregled prinaša razmotrivanje g. dr. Ivo Belina o stanju našega gospodarstva v letu 1923 in članek g. V. Ešha: Stanes delovni »Prvo število zaključuje zanimivo poročilo g. Al. Jelačića o spominih generala Dienštajna. — Prihodnja številka

»Nove Evrope« bo posvečena tuberkulozi kot socialnem zlu, naslednja pa jubileju Branka Radičevića. Tu bodo pesmi prvih jugoslov. pesnikov (od Slovincov Oton Župančič, Ivan Pregelj, Stano Kosovel). — Novoletni program »Nove Evrope« je bogat, in ker poznamo resnost in velikopoteznost njenih urednikov, smo uverjeni, da bo izveden sistematično in večje. Kdor se zanima za naročitev »N. E.«, naj piše mariborskemu poverjeniku g. Božidaru Borko (Maribor, Jurčičeva ulica 4).

Objave.

§ Večerni kuharski tečaj na dekliškem zavodu Vesna se prične 14. januarja. Prijave sprejema vodstvo do 12. tm.

§ Dimnikarski pomočniki prirede dne 12. januarja ob 20. uri zvečer v Gambri-novi dvorani svoj plesni venček, ki bo vseskozi zabaven in originalen.

§ Zabavni družinski večer priredi pevski odsek pekov dne 2. februarja v Gambri-novi dvorani. O tej prireditvi se obvešča cenj. članstvo že danes.

§ Instrukcije za višjo in nižjo gimnazijo daje reven osmošolec. Naslov pove iz prijaznosti uprava »Tabor«.

Izpred sodišča.

Sraka.

20letna služkinja Julijana Kangler, ki je že dvakrat radi tatvine predkaznovana, je dne 28. novembra ukradla svoji službodajalki Karolini Maurič v Ljutomeru zlat prstan, črn plašč, par čevljev, ruto, dežni plašč, blago, spodnje krilo, obleko, 4 ženske srajce, 2 para ženskih hlač, 2 moderca, 2 para nogavic, srebrna žličko, nož, ročno torbico s 30 Din. gotovine in nekaj ženskih robcev. Frideriku Mauriču pa srebrno uro. Kangler, ki tatvino izvzevši ruto, dežnega plašča, spodnjega krila in srebrne žličke prizna, je bila obsojena radi hudodelstva tatvine na 8 mesecev težke ječe.

Ura se mu je svetila.

20letni v Radvanje, okraj Maribor, pristojen Franc Ernecl, ki je radi hudodelstva tatvine že enkrat predkaznovan, je služil za hlapca pri posestniku Antonu Peter v Stražišću, okraj Prevalje. Dne 17. septembra je ukradel sinu svojega službodajalca Vinkotu Peter srebrno uro z verižico, ki je visela na steni. Ernecl je bil obsojen radi hudodelstva tatvine na 3 mesece težke ječe.

Surov sin.

Pri posestniku Francu Beheku v Doliču okraj M. Soboti, je bival kot vžitar njegov 74letni oče Matjaž Behek, ki je dne 6. novembra umrl na stari bolezni. Dne 20. oktobra je očetu prinesla hči Ana Kovačič nekaj jesti. Bila sta sama v sobi. Pri tej priliki je hčerka nagovarjala svojega očeta, naj gre k njej na njen dom, kjer se mu bo bolje godilo. Prisiškoval pa je sin Franc, katerega je to tako razburilo, da je prijel svojo sestro, jo potegnil za lase v kuhinjo, kjer ji je tiščal glavo k tlom in jo bil po glavi. Oče je miril razburjenega sina, a ker to nič ni pomagalo, je stopil med oba. Ker tudi to ni pomagalo, je prisolil sinu zausnico. Nato pa je sin prijel očeta, ga udaril s palico po hrbtu in nazadnje ga je pahnul s tako silo proč, da je oče padel skozi kuhinjska vrata na dvorišče. Oče in njegova hčerka sta dobila lahke telesne poškodbe. Okrožno sodišče je obsodilo surovega sina, ki se izgovarja s pijanostjo, na 3 tedne ječe.

Gospodarstvo.

g Tedenski sejem v Zagrebu 3. tm. Prvi letošnji sejem ni bil dober. Svinj je bilo precej, krme malo. Največ kupev je bilo iz Dunaja in Trsta. Cene so bile za kg žive teže: voli domači I. 13.5—13.15, II. 12—13, bosanski I. 11—12.50, II. 11, III. 9—11, krave domače 10—12, bosanske 10. voli iz Srbije 8.50—10, teleta 21.50—22.50, svinje sremške debele 27.50—38.50, domače debele 26.50—27, mesnate boljše 24.50—25. Krma: seno 100—127.50, otava 150—175 din.

Sport.

Smučarski tečaj 1924. Prijatelje zimskega športa in turiste opozarjamo, da se bo vršil letošnji redni smučarski tečaj JZSS od 6. do 14. januarja 1924 v Kranjski gori in ne v Bohinjski Bistrici, kakor se je prvotno nameravalo. Vaditelj tečaja g. R. Badjura. Prijavnina 50 D. Sestanek vseh udeležencev v nedeljo dne 6. jan. 1924 v hotelu »Slavec« v Kranjski gori, po dohodu gorenjskega vlaka, ki odhaja iz Ljubljane ob 6.57. uri zjutraj. Interesenti naj se blagovolijo čimprej prijaviti, da se jim priskrbe stanovanja. Podrobneša tozadevna poročila daje Jugoslovenski zimskosportni savez - Ljubljana. Tvrška J. Gorec, Kreditna palača.

Smuški tečaj. Prijatelje smučarskega športa opozarjamo, da nudi letošnji izvrstni sneg najlepšo priliko, da se z lahko hitro izvežbajo in izpopolnijo v smučski tehniki o priliki letošnjega rednega smučarskega tečaja v Kranjski gori, ki se bo vršil od 6.-14. jan. tl. Interesenti naj se blagovolijo prijaviti na Jugoslov. zimskosportni savez, Ljubljana, Tvrška Gorec, Kreditna banka ali pa voditelju tečaja v Kranjski gori v nedeljo dne 6. jan. tl. v hotelu »Slavec« od 11.-12. ure dopoldan.

Iz mednarodnega športa. Splitski pravak Hajduk je premagal v Alžiru tamšnjega pokalnega zmagovalca Saint Eugénis (5:2). — Vienna (Dunaj) tolke holandski sportni klub Wilhelmino; ne-

odločno igra proti pariškemu Red Staru (2:2). — Brnski pravak Makabi je doživel v Aleksandriji nepričakovan poraz proti F. C. Alexandriji (3:1). — Wiener Sportklub je v Ferrari izgubil proti Spali (1:0). — Španski pravak Athletic Club Bilbao je v Barceloni bil premagan od D. C. Europe (6:1). — F. C. Barcelona je premagala praško Slavijo (1:0). — Praška Sparta je premagala v Valenciji F. C. Valencijo (5:1). — Prvak Madžarske sportski klub MTK iz Budimpešte, je bil v San Sebastianu tepen od Royal Sociedad (3:2). — Dunajski »Rapid« je v Sevilli zmagal nad F. C. Sevilla (4:1). — Nuseški sportni klub (Praga) je v Lisabonu potolkel tamonjni Sport Klub Imperia (11:0).

Velika plavaška tekma. Kakor je lani bil predmet senzacije v športnih krogih boksarska tekma Dempsey-Carpentier, tako je sedaj med ameriški športniki predmet senzacije tekma dveh najhitrejših plavalcev sveta: Weissmüllerja in Kahanamokuja. Oba sta Amerikanca. Weissmüller je 20 let star. Njegov oče se je priselil z Dunaja. Kahanamoku je rodom Havajec, a je tudi že naturaliziran Amerikanec. Star je 20 let. Oba sta že odnesla zmage z raznih Olimpijad. Tekma obeh prvakov se vrši ta mesec.

Pomagajte širiti sokolski tisk!

D. S. Merežkovski:

Julijan Odpadnik.

(Dalje.)

(19)

Nad črno stavbo mestne orožarne je vzplamteval krvavi odsev požara.

Julijan se je radoznalo ozrl na božanskega učitelja, pa ga ni mogel več prepoznati. Jamvlik se je zopet izpremenil v plašljivega, bolnega starca. Tožil je o glavobolu in dejal, da ga bo trgalo ponoči, pa da je služkinja znabit pozabila pripraviti obkladke. Julijan je ponudil Jamvliku površnik. Starec se je zagnil nanj, toda udje so mu še vedno drgetali od mraza. Starčev obraz je dobil bolezenske poteze; nejevoljno si je mašil ušesa, da ne bi slišal kriki in krohotanja množice. Učitelj je imel neznanjski strah pred druhaljo; govoril je, da ga ni neumnega in zopernejšega satana od množice.

Opominjal je učenca, naj opazuje ob razne mimogredočih:

— Le pogledj jih, kako so ogabni in prostaški, kako trmoglavno verujejo v svojo pravico! Ali te nič ni sram, da si človek, da imaš takšno telo ko tile?...

Neka krščanska stranka je tarnala:

— Belni vnuk me je prosil: zvari mi, babica, meseno juho. — Prav je, dragce, takoj grem na trg in kupim mesa. — Mislila sem: Nemara je zdaj meso cenej-

še od pšeničnega kruha. Kupila sem ga za pet obolov in mu zvarila juho. Zda jci pa zavpije sosedu z dvorišča: — Kaj se kuhaš, pravi, mar ne veš, da je danes meso na trgu nečisto? — Kako, sem odvrnila, nečisto? Kaj se je pripetilo? — Nato je povedala: svečeniki boginje Demetre so nočjo poskropili s posvečeno vodo ves trg in vse mesnice, da bi se porogali kristjanom. Nihče v mestu ne mara uživati nečistega mesa. Zavoljo tega bodo zdaj kamenjali boginjinne svečenike in razrušili viraži Demetrin tempelj. — In tako sem vso juho izlila psu. Ni šala — pet obolov! Ves dan jih ne zaslužim. Da mi vsaj vnuk ni onečastjen.

Drugi so pripovedovali, da se je lanske leto neki kristjan nahanil v mesom ki je bilo žrtvovano poganskim bogovom; od tega mu je segnil vamp, okoli njega je smrdele, da so mu domači utekli iz hiše.

Medtem sta dospela z množico na glavni trg. Tu je stal majhen tempelj Demetre — Izide-Astarde — tajnostne boginje zemeljske rodovitnosti, mogočne in priljubljene Kibele, matere bogov. — Svetišče so z vseh strani obkolili menihi in je bilo videti, kakor da okoli medenega satovja plešejo velike črne muhe; menihi so se plazili po belih stebrih in jih razbijali, prepevaje pobožne psalme. Stebri so se majali; drobci nožnega mramorja so frčali vsenaokoli; zdelo se je, da je kamen občutil bolečine kakor živo bitje. Skušali so poslopje zažgati, pa ni šlo:

svetišče je bilo od strehe do temeljev mramornato.

Nenadoma je nastal v notranjosti templja gromovit vrišč in krik. Zmagoslavno je množica zatulila:

— Vrvi dajte, vrvi! Zvežite ji roke in noge! Prepevaje molitve je množica privlekla iz templja srebrno, blede telo boginje, matere bogov — Skopasovo delo. Kip je bil zvezan z vrvmi.

— V ogenj ž njo, v ogenj!

Valjali so jo po blatnem trgu.

Menih, ki je veljal kot poznavalec zakonov, je recitiral odstavek novega zakona, ki ga je izdal car Konstant, brat Konstancijev:

— Cesset superstitio, sacrificiorum a-bolatur insania.

Naj se odpravi praznoverje, naj se zat- tre bedasto žrtvovanje bogovom.

— Ne bojte se ničesar! Udarite, razno- site vse, kar najdete v satanovem tem- plju.

Drugi menih je v luči plamenic razvil pergamentni zvitek in je čital odlomek iz knjige Firmika Materna: »De errore profanarum religionum«...

— Sveti cesarji! Pritecite ubogim po- ganem na pomoč. Bolje je, da jih rešite s silo, kakor da se za večno pogubijo. — Strgajte lepoticje z njihovih templjev in pomnožite ž njimi svoje zaklade. Človek, ki polaga žrtve pred maliki, bodi iztrgan s koreninami vred. Ubij ga, potolči ga s

kamnem, tudi če je tvoj lasten sin, brat, tudi če je žena, ki ti počiva na prsih.

Nad množico je zagrmel vzklik:

— Smrt, smrt olimpskim bogovom.

Orjaški menih, razkuštranih, črnih la- si, ki so se mu oprijemali potnega čela, je zamahnil nad boginjo z bakreno sek- ro, iskaje mesta, kjer bi se najbolj prile- gel udarec.

Nekdo je zavpil:

— Po trebuhu udari, po nesramnem trebuhu!

In srebrno telo matere bogov in ljudi je zazvenelo pod udarci sekire, ostavljajo- čimi za sabo brazgotine in razpoke.

Stari pogan, ki je tičal med množico, si je vrgel čez obraz konce plašča, da ni videl bogokletne skrunitve; jokaje je mi- silil, da je vsemu konec in da svet propa- da: Demetra — zemlja ne bo rodila ne enega klasu več.

Puščavnik, ki je došel iz mezopotam- skih pustinj, oblečen v ovčje kože, s po- potniško palico v roki in obut v železno okovane sandale, je stopil k boginji:

— Stirideset let se nisem umival, sa- mo da nisem videl lastne nagote in se pohujšal. Ko pa te noge zanese v mesto, vidiš na vseh vogalih naga telesa prokle- tih bogov. Ali naj še trpimo satansko pohujšanje? Povsod jih vidiš, nečiste bo- gove: v hišah, na ulici, na strehah, v ko- pališčih, pod nogami in nad glavo. Fui, fuj, fuj! Nikdar se ne naplinješ dovolj!

(Dalje prihodnjic.)

Izšel je ročni

Zemljevid slov. ozemlja

v merilu 1:600.000, priredil ravnatelj učiteljskega Matija Pirc, risal učitelj Slavoj Dimnik, tisk, litografija in založba Mariborske tiskarne d. d. Ma- ribor. Zemljevid je izvršen v štirih barvah in obsega vse ozemlje, na katerem bivajo Slovenci, ter je na- menjen predvsem šolski mladini. Cena Din 10.—

Naročuje se pri

Mariborski tiskarni d. d.

Pristopajte k Sokolski Matici!

Zahvala.

Ker nam ni mogoče se zahvaliti vsakemu pose- bej za dokaze iskrenega sočutja povodom prebridke izgube, ki nas je zadela s smrtjo naše ljube, dobre soproge oziroma matere i. t. d., dalje za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu ter za darovano krasno cvetje, bodi tem polom izražena vsem ljubim prijateljem in znancem naša najiskrenejša, globokočuteča zahvala.

Maribor, dne 4. januarja 1924.

Rodbina Wesiak

Mala oznanila

Trgovski pomočnik, specerijske stroke išče službo na de- želi ali v mestu izven Maribo- ra. Ponudbe pod »Izvežban« na upravo lista. 13 2-1

Tri kuhinjske kredence, di- van 100 D. postelje, omare, umivalnik, stolice, posode in drugo. Vpraša se: Rotovski trg 8. I. nadst. levo Prodan samo dopoldne. 16

Čevljarstva delavnica Ivan Pirc, Koroska cesta 1 sprej- ma naročila po meri, izvrša- je popravila hitro in po naj- nižjih cenah. Slavno občinstvo se nato opozarja ter se najto- pleje priporoča. 10 2-1

Lepo stanovanje v bližini koroskega kolodvora se zame- nja za enako ali večje, najraje v grškem ali meljskem pred- mestju. Izve se v Tvorinški cesti 24/II, vrata 6, 11 3-1

Zimska suknja in črna moška obleka na prodaj. Frankopa- nova ul. 11, Jerič, I. nadst. 15

Loka! s stanovanjem in inven- tarjem na prometnem kraju v Studencih pri Mariboru se ta- koj proda. Vprašati: Studenci, Aleksandrova cesta 33, 9 2-1

Našla se je ženska ročna tor- bica z denarjem ter se dobi pri Lovretu Cvahte, Gledali- ška ulica 10. 14

Drva, suha, cepana in žagana dostavi **Andrej Oset**, tele- fon 88, Aleksandrova c. 57, 2891 10-10

Rudolf Smolej

trgovec, Maribor

Stefi Maučnik

Marja v Pučavi 18

3. I. poročena 1924

Višjega

knjigovodjo

išče za takojšnji nastop večje industrijsko podjetje v Mariboru. Javijo naj se samo starejši, resni gospodje, ki imajo dolgoletne izkušnje pri večjih podjetjih in ki so verzi- rani zlasti v amerškem knjigovodstvu in mezdih poslih in katerim je do dobro pla- čanega stalnega službenega mesta. Reflek- tanti morajo biti jugoslovenski državljani, v govoru in pisavi vešči slovenskega, hrvaškega in nemškega jezika. Ponudbam naj pri- ložijo fotografijo in prepise izpričeval. Po- slati jih je pod šifro »Perfektna moč« upravi lista. 17 2-1

Svarilo!

Tem potem se opozarja, da se mora vsak inkasant tvrde INTERCONTINENTALE, jugoslavensko transportno in prometno d. d. oziroma prejšnje tvrde F. & A. UHER, obe podružnici Ma- ribor, izkazati z legitimacijo, ki je izstavljena na njegovo ime. Plačila, ki se ne položijo pri naši blagajni, Meljska cesta 10 ali pa vplačajo našim inkasantom, se ne pripoznajo.

INTERCONTINENTALE, jugoslov. transportna in prometna d. d. (preje S. & W. Hoffmann), MARIBOR. 4